

Dohánytripsz - *Thrips tabaci* L.

Parányi méretük miatt (a kifejlett nőstény kb. 0.8 - 1 mm) szabad szemmel úgy tűnik, mintha apró sertécskék és nem kártevő rovarok ragadtak volna a színcsapdába. Nagyítóval már megfigyelhetjük az ábrán látható, 2 pár sörtés szárnyal rendelkező, jól repülő rovar. Az egyes tripszfajok elkülönítése szakember feladata; pl. a 7 ízből álló csáp és az előtoron lévő 1 pár sörte stb. alapján azonosítható a világossárga-barnás testű dohánytripsz.

A lárva tápnövénye: dohány, hagyma, uborka, fejeskáposzta, paprika, szegfű, ezenkívül mintegy száz növényfaj levelein és virágjában él; a hazánkban termesztett kultúrnövények többségén előfordul.

Kárképe: dohányon, uborkán a szívásnyomok először a fő- és mellékerek mellett jelennek meg, majd másutt is, később a levél deformálódik. Káposztán 4-5 levélrétegen keresztül levél-parásodást idéz elő szívogatása. Hagymán eleinte a levelek hónaljában láthatók az ezüstös foltok, melyek az egész felületre kiterjednek. Ettől a

levél szürkésfehér lesz. A rovarok az egymásra simuló levelek között találhatóak (szétálló levelű fajták kevésbé fogékonyak). Paprikán a csészelevelek melletti rész megparásodik. Növényházban a nyugati virágtripsszel együtt károsít. A szegfű esetében károsítása nyomán a levelek elsatnyulnak, a bimbó nem nyílik ki v. féloldalassá válik, a szirmokon szívásnyomok láthatók.

A dohánytripsz vírushordozó is lehet, pl. a paradicsom bronzfoltosság vírussal fertőzhet! A vírust az áttelelő egyedek megtartják, így a fertőzés veszélye már tavasszal is fennáll!

www.agraria.org

A tripsz, amit a csapda fog

www.ipmimages.org

A kártétel, amit meg kell előzünk

www.ipmworld.umn.edu

www.entomology.wsu.edu

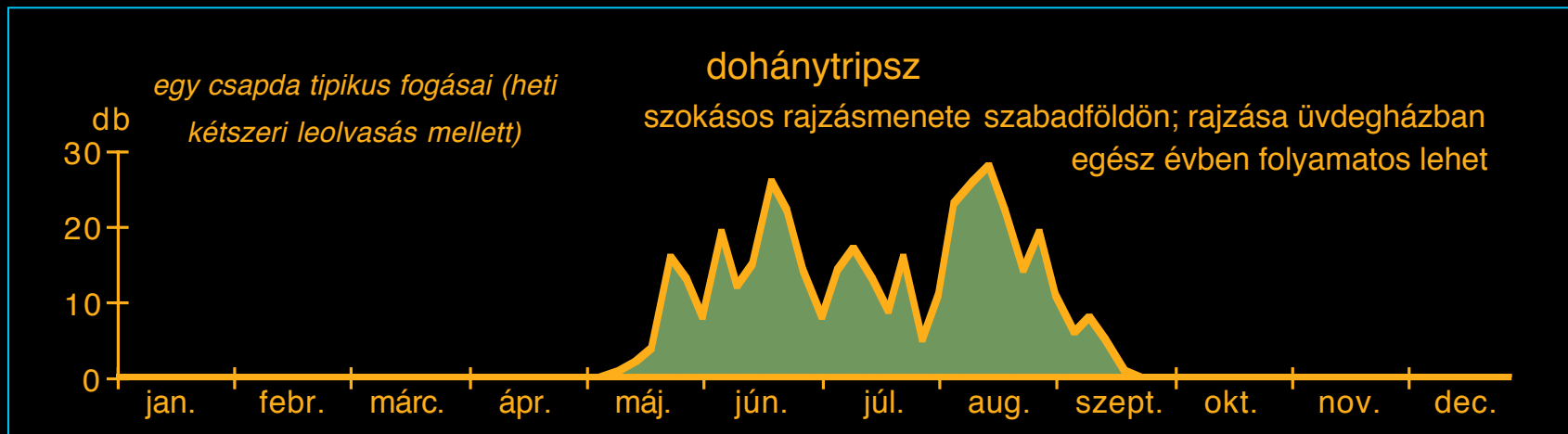
A kártétel, amit meg kell előzünk

A színcsapdát az üveg-, v. fóliaházban a növényzet felső szintjének magasságába helyezzük ki. A csapdázást folyamatosan végezzük egész évben az üvegházi termelés alatt. Szabadföldön a csapdázás megkezdésének szokásos ideje május eleje.

A CSALOMON® színcsapda szelektivitása: a dohánytripszen kívül sok más repülő rovar is odaragad. Ezekről mérete alapján a dohánytripsz elkülöníthető. A sárga színcsapdát sikeresen alkalmazzák még számos más kártevő, pl. levéltetvek (*Aphis spp.*), üvegházi liszteske (*Trialeurodes vaporariorum*), csipkézőbarkók (*Sitona spp.*), cseresznyelég (*Rhagoletis cerasi*), tavaszi káposztalég (*Delia radicum*), stb. jelzésére, ill. az ellenük való védekezésben!

A CSALOMON® színcsapda vonzóképesége: a rovarokat élénk színével csalogatja össze. Hatékonyságát kb.6-8 hétig megőrzi, (a felület ragadósságától függően); ez általában elég a rajzás megfigyeléséhez.

A CSALOMON® színcsapda vonzóképesége: a rovarokat élénk színével csalogatja össze. Hatékonyságát kb.6-8 hétig megőrzi, (a felület ragadósságától függően); ez általában elég a rajzás megfigyeléséhez.

A dohánytripsz ellen világszerte elterjedt, szinte kizárólagos módszer a színcsapdázás abból a célból, hogy a kártevő betelepülését, megjelenését időben észleljék, ill. a terjedési gócpontokat behatárolják.

A góccok könnyen behatárolhatók, majd felszámolhatók. Az áttelelt egyedek már a palántanevelőkben fertőzhetik növényeinket; főként itt okozzák a legsúlyosabb károkat. A betelepülés megelőzésére ajánlható a vektorhálók használata, ill. az alapos gyommentesítés.

Szabadföldön - ha csapdánk rendszeresen fog dohánytripszeket - a nyári hónapokban is szükség lehet védekezésre. Ebben az időszakban a tripszek és a vírusvektor levéltetvek elleni védekezést egyeztetni érdemes! Ebben a csapdafogások a segítségünkre lehetnek, hiszen a dohánytripsz ellen kifejlesztett sárga csapdák a levéltetűt is befogják, így azok betelepülési

A kártétel, amit meg kell előznünk

idejének meghatározására is alkalmasak. A vegyszeres védekezésre ajánlott szereket használjon, vastag viaszrétegű növényeken (hagyma) nedvesítőszerrel^[1,2] együtt kijuttatva. (A rovarölőszerek használatánál szigorúan tartsa be a vonatkozó munka- és egészségvédelmi előírásokat!) Vegye tekintetbe az alternatív védekezési módszereket is!^[3] Fejlesztés esetében a rezisztens fajtaválasztás az egyetlen védekezési mód. Zárt növénykultúrában alternatív védekezési módot jelent pl. a ragadozó *Amblyseius* és *Orius* fajokat tartalmazó készítménnyel végrehajtható biológiai védekezés.^[1]

^[1] Növényvédő szerek, termésnövelő anyagok. Évente megjelenő kiadvány, beszerezhető: megyei Növényvédő (NTSZ) Állomások^[2] Budai: Növényvédelem 34: 23, 1998, ^[3]Biogazda 2., Biokultúra Egyesület, 1994.

A **Csalom N** az MTA ATK Növényvédelmi Intézet bejegyzett védjegye

Megrendelés / felvilágosítás: MTA ATK Növényvédelmi Intézet, Budapest, Pf. 102., 1525; tel.: (1)-391-8637, 06-30-9824999; fax: (1)-3918655; e-mail: <csalomon@julia-nki.hu> vagy <h2371tot@ella.hu>; internet: <www.julia-nki.hu/csalomon>